

Maahanmuuttoviraston resurssit työ- ja koulutusperusteisessa maahanmuutossa

Kirjausehdotus:

- Työ- ja koulutusperusteisen oleskelulupamenettelyn nopeuttamista jatketaan varmistamalla lupaprosessin kaikkien vaiheiden sujuvuus (ml. vireillepano ja tunnistautuminen), lisäämällä automatisaatiota sekä kehittämällä sähköistä järjestelmää ja menettelytapoja. Maahanmuuttoviraston toimintamenot turvataan riittävälle tasolle, jotta kaikki työ- ja koulutusperusteiset oleskelulupahakemukset voidaan käsitellä keskimäärin enintään 30 vuorokaudessa. Nopea käsittely on välttämätön edellytys sille, että Suomi voi saada tarvitsemansa kansainväliset osaajat. Lisäksi kasvava työperusteinen maahanmuutto vaatii sekä ennakko- että jälkivalvonnan kehittämistä osana riskiperusteista hakemuskäsittelyä, jotta väärinkäytöstopauksia voidaan ehkäistä ja havaita.

Perustelut:

- Ilman sujuvia oleskelulupakäytäntöjä muiden työvoiman maahanmuuttoa edistävien toimenpiteiden uskottavuus laskee ja vaikutus jää toivottua vähäisemmäksi. Puoliväliriihessä 2021 **oleskelulupien nopeuttamisen suoraksi työllisyysvaikutukseksi arvioitiin 1 500 henkilötyövuotta**, mutta **dynaamisten vaikutusten arvioitiin olevan selvästi suurempia**.
- Oleskelulupien käsittely on jo pitkälle digitaalista ja automatisoitua, ja tietojärjestelmien on jatkuvasti pysyvä ajan tasalla. Järjestelmäkehittämisen (ml. asiakastietojen hallinta, automaation ylläpito ja kehittäminen, toimintavarmuuden ja jatkuvuuden varmistaminen, investoinnit digikehitykseen) **resursseihin on arvioitu tarvittavan vuosittaista 12 miljoonan euron lisäystä** seuraavalla kehyskaudella. Lisäksi **Maahanmuuttoviraston pysyvä rahoitus** kokonaisuudessaan tulee varmistaa tasolle, joka ottaa huomioon viraston toiminnan laajuuden ja turvaa maahanmuuttohallinnon sujuvuuden ja jatkuvuuden.
- Automatisaatio ei kokonaan korvaa Maahanmuuttoviraston asiantuntijatyötä, mutta vähentää sen tarvetta asteittain. Tänä hallituskautena **Maahanmuuttoviraston tuottavuus (pts/htv) on noussut työperusteisten oleskelulupien käsittelyn osalta noin 29 %**, ja sen voidaan olettaa **edelleen nousevan** asteittain käyttöönotettavien uudistusten myötä.